

Het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God

In de brieven die Paulus aan zijn leerling Timotheüs schreef komt het woord “evangelie” een aantal malen voor: éénmaal in de eerste (1 Tim.1:11) en driemaal in de tweede brief (2 Tim.1:8, 1:10 en 2:8).

De gelukkige God

Aan het begin van zijn eerste brief gebruikt de apostel een uitdrukking die op het eerste gezicht merkwaardig aandoet. Paulus spreekt daar over:

“...de gezonde leer, volgens het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God dat mij is toevertrouwd” (1Ti 1:10-11)

Welk goed nieuws mocht Paulus als gezant van de Messias in opdracht van God (1 Tim.1:1) aan de mensheid doorgeven? Hoe kon de Schepper toen ooit gelukkig zijn, gezien de toestand waarin Zijn schepping zich bevond? Toen de apostel zijn brief schreef, stond keizer Nero aan het hoofd van het Romeinse rijk, een wrede en gewetenloze tiran! En kan God op dit moment gelukkig zijn? De wereldleiders zijn nog altijd goddeloos, en de wereldproblemen zijn alleen nog maar groter geworden.

Uit 1 Tim.1:11 blijkt dat Paulus verkondigde dat Gods heerlijkheid in de toekomst zichtbaar zou worden. Eens zullen er op aarde geen “wettelozen en opstandigen”, geen “goddelozen en zondaars”, geen “onheiligen en onreinen”, geen “moordenaars en doodslagers”, geen homo- of heterosexuele “ontuchtplegers”, geen prostituees en “mensenhandelaars”, geen “leugenaars en meinedigen” meer zijn. Niet omdat alle mensen zich zullen gaan inspannen om hun leven te beteren, maar omdat God hen zal redden en totaal zal veranderen (1 Tim.1:1-11). Dat is pas écht goed nieuws!

In de brieven die hij aan Timotheüs schreef geeft de apostel minstens vijf antwoorden op de vraag, waarom God ondanks alle huidige wantoestanden gelukkig is. Het eerste antwoord luidt:

Hij zal doelmissers redden

Paulus noemde zich “de voornaamste van de zondaren” (1 Tim.1:15,16), dat wil zeggen: de ergste zondaar. Een grotere zondaar dan Nero, omdat hij van jongsafaan met de Bijbelse profetie vertrouwd was geweest. Ondanks zijn kennis van de Hebreeuwse Schriften had hij Christus gelasterd en gesmaad, en de volgelingen van de opgestane Heer vervolgd. Hij had onschuldige mensen gevangen genomen, gemarteld en gedood. De satan had hem zó verblind, dat hij God meende te eren en te dienen door de volgelingen van Zijn Zoon uit te

roeien (vgl. 2 Kor.4:4). Maar Christus was op de weg naar Damascus aan hem verschenen en door die verschijning was zijn leven totaal veranderd. Eens was hij de grootste vervolger, maar nu was hij de voornaamste verkondiger van de Messias geworden (1 Tim.1:13). Gods genade was in zijn leven méér dan overvloedig geweest (1 Tim.1:14).

De wonderbaarlijke ommekeer die er in Paulus' leven had plaatsgevonden stond niet op zichzelf. Het Griekse woord *prootos*, dat in 1 Tim.1:15,16 als "voornaamste" is vertaald, kan ook "eerste" betekenen. In het vervolg van zijn betoog zegt Paulus, dat wat er met hém was gebeurd, later met anderen zou gaan gebeuren.

"Maar mij is daarom barmhartigheid bewezen, opdat Christus Jezus aan mij, de voornaamste, al zijn lankmoedigheid bewees tot een voorbeeld voor hen die in Hem zouden geloven tot [het] eeuwige leven" (1 Tim.1:16)

Het Griekse woord *hupotuposis* betekent een voorbeeld in de zin van: een patroon. Wat Paulus overkwam is het "model" voor alle zondaren die ná hem in Christus zouden gaan geloven en eeuwig leven zouden ontvangen. Al die mensen zouden ondanks hun blindheid en hun falen worden gered door Gods genade. Omdat Paulus, de allerergste zondaar, kon worden gered, is er hoop voor iedereen!

Hij wil alle mensen redden

In het tweede hoofdstuk van zijn brief geeft Paulus een tweede antwoord op de vraag, waarom God "gelukkig" is. De apostel draagt gemeenteleden op om "voorbidden en dankzeggingen te doen voor alle mensen, voor alle koningen en hooggeplaatsten" (1 Tim.2:1) – dus zelfs voor keizer Nero. Van deze opdracht geeft hij de volgende verklaring:

"Dit is goed en aangenaam voor God, onze Heiland, die wil dat alle mensen behouden worden en tot kennis van [de] waarheid komen. Want er is één God en één Middelaar tussen God en mensen, [de] mens Christus Jezus, die Zichzelf gegeven heeft tot een losprijs voor allen, [volgens] het getuigenis op zijn eigen tijd; waartoe ik gesteld ben als prediker en apostel" (1 Tim.2:3-7)

Paulus duidt God aan als "onze Heiland" (= onze Bevrijder, onze Redder). Hij zegt dat de Almachtige Zich op grond van Zijn eigen hart iets heeft voorgenomen. Hij "wil" (Gr. *thelei*) dat niet alleen de gelovigen, maar dat "**alle** mensen behouden worden en tot kennis van [de] waarheid komen". De Schepper zal dat doel beslist bereiken, want Hij is de Ene, Die alle dingen heeft gemaakt en Die alles werkt naar de raad van Zijn wil (Efe.1:11). Dat alle mensen tot kennis van de waarheid zullen komen, is al voorzeggd door Jesaja (45:23). Jesaja's profetie wordt herhaald in het Nieuwe Testament (Fil.2:9-11). Omdat God wil dat alle mensen worden gered, heeft Hij "de mens Christus Jezus" aangesteld als de unieke Middelaar tussen Zichzelf en de mensheid en heeft die Middelaar zich gegeven "tot een

losprijs voor *allen* – om elk mens vrij te kopen uit de slavernij van de zonde en de vergankelijkheid. Dankzij deze Middelaar zullen allen die nu nog zondaren (=doelmissers) zijn, eens aan hun doel gaan beantwoorden. Omdat God het eindresultaat ziet, is Hij ondanks de nog onvolmaakte toestand van Zijn schepping toch volmaakt gelukkig.

Hij heeft al een fundament gelegd

In het derde hoofdstuk van Paulus' eerste brief is nog een opmerkelijke uitspraak te vinden. We lezen daar:

“Deze dingen schrijf ik u, in de hoop spoedig naar u toe te komen. Maar voor het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, zuil en fundament van de waarheid” (1 Tim.3:14-15).

In dit hoofdstuk noemt Paulus “de gemeente van de levende God”, de gelovigen die de Schepper uit alle volken samengeroepen en bijeenvergaderd heeft: Gods “huis”, en tevens: “zuil en fundament van de waarheid”. In de Oudheid had het woord “huis” niet alleen betrekking op een gebouw, maar ook op de mensen die er in dat gebouw aanwezig waren: de vrouw en de kinderen van de huiseigenaar, zijn knechten en slaven. Voor “fundament” gebruikt de apostel een woord (*hedraiooma*) dat “sokkel” of “voetstuk” betekent. Zowel een “zuil” als een sokkel is een stuk steen dat iets anders mag dragen. Een inscriptie op een pilaar is al van grote afstand leesbaar (Openb.3:12) en zo'n zuil kan een gevel of een dak ondersteunen (Gal.2:9). Op een “voetstuk” wordt een standbeeld gezet. Dat voetstuk heft het standbeeld op, zodat het goed zichtbaar is. Zo heft de gemeente “de waarheid” op, volgens het tekstverband de waarheid aangaande de “godsvrucht”, dat wil zeggen: de goede verering van de Schepper. In Fil.2:15-16 staat, dat kinderen van God als “lichten in de wereld mogen schijnen”, aangezien ze “het woord van het leven vasthouden”. De Griekse tekst gebruikt voor “vasthouden” een woord dat eigenlijk “ophouden” betekent – “omhoog houden”, zoals een billboard een reclametekst omhoog houdt (*epechoo*). Gelovigen mogen reclame maken voor het ware leven dat in Christus is verschenen en dat alle mensen eens zullen ontvangen.

De Schepper is “gelukkig” omdat in de wereld niet *alles* duister is. Hij heeft ervoor gezorgd dat er lichtjes stralen, dat er reclame wordt gemaakt voor het licht dat Hij in heel de schepping zal doen aanbreken. De gemeente die Hij bijeengeroepen heeft mag het goede nieuws van het toekomstige échte leven doorgeven.

Hij zal het licht in stand houden

In beide Timotheüsbriefen spreekt de apostel over een “pand” dat aan hem was toevertrouwd (1 Tim.6:20, 2 Tim.1:12 en 14). Paulus gebruikt dan het Griekse woord *paratheeke*, waarmee een “aanbetaling” of een “onderpand” werd aangeduid. De

heilsboodschap die de Schepper aan Paulus en andere apostelen toevertrouwde, is te vergelijken met een aanbetaling of een geldbedrag waarmee handel kan worden gedreven. Door het licht dat Paulus ontving, gaan er in de duistere wereld andere lichtjes schijnen. Sommige mensen geven de boodschap van Paulus aan hun medemensen door. En omdat de boodschap van de apostel van God afkomstig is, is dat woord de garantie dat het aangekondigde licht uiteindelijk in de hele wereld zal gaan schijnen.

Over Gods heilsboodschap zegt Paulus, dat God “mchtig is” om dit “weggelegde pand te bewaren tot die dag” (2 Tim.1:12, Gr.) – de dag waarop de Messias zal verschijnen in heerlijkheid (1 Tim.6:14-16). De Schepper zal er volgens Paulus voor zorgen dat het goede nieuws van de toekomstige heerlijkheid nooit zal worden vergeten. Wanneer het licht in een bepaalde landstreek dooft, zal het op een andere plek juist weer helderder gaan stralen. Tot aan de dag van Christus’ komst zal Gods woord als een lamp op aarde licht blijven verspreiden. Ook daarom is God “gelukkig”.

Zijn rijk zal komen

Aan het eind van zijn eerste brief noemt Paulus God opnieuw gelukkig. Hij duidt de Schepper aan als “de gelukkige en enige Heerser” en hij draagt Timotheüs op, om zich niet door geldzucht en bezitsdrang te laten meeslepen, maar te jagen naar “godsvrucht” (dat is: goede verering) en het geloof in God ondanks tegenstand vast te houden (1 Tim.6:6-14). Die opdracht was bestemd voor de “mens van God” in het algemeen (1 Tim.6:11), in het bijzonder voor gelovigen “die rijk zijn in de tegenwoordige eeuw” (1 Tim.6:17-19). Op deze aansporing laat de apostel volgen:

*“Ik beveel je... dat je dit gebod onbesmet en onberispelijk bewaart tot op de verschijning van onze Heer Jezus Christus, die **de gelukkige en enige Heerser**, de Koning der koningen en Heer der heren op zijn eigen tijd zal vertonen” (1 Tim.6:14-15)*

God houdt zich nu nog verborgen. Zijn heerlijkheid is op dit moment nog niet zichtbaar, al kunnen Zijn eeuwige kracht en goddelijkheid wel worden ingezien uit wat Hij heeft geschapen (Rom.1:20). Op een zeker ogenblik zal God zich niet langer verborgen houden, want dan zal Hij verschijnen in de persoon van de Messias, Jezus, onze Heer. De Messias zal komen om op aarde te gaan regeren. Hij zal de gelukkige en enige Heerser “vertonen”, de enige waarachtige God zichtbaar maken, Hem “die een ontoegankelijk licht bewoont, die geen mens gezien heeft of zien kan” (1 Tim.6:16). In het rechtvaardige en strenge bestuur van de Messias zal de Schepper zich openbaren als “de Koning der koningen en Heer der heren”. Boosdoeners die tegen zijn bestuur in opstand komen, zullen door zijn “ijzeren staf” worden verpletterd (Psa.2:9, Openb.2:27, 12:5, 19:15). Maar het bestuur van de Messias zal er uiteindelijk toe leiden dat alle mensen worden levendgemaakt (1 Kor.15:22, 1 Tim. 6:13) en dat God “alles zal zijn in allen” (1 Kor.15:28). Door Hem schaft God de dood af (1 Kor.15:26, 2 Tim.1:10) en door Hem brengt Hij leven en onvergankelijkheid aan het licht (2

Tim.1:10). Vanwege die eindbestemming van de mensheid, die in de Eersteling (1 Kor.15:20), de Eerstgeborene (Kol.1:15,18; Hebr.1:6, Openb.1:5) zichtbaar is geworden, noemt Paulus de Schepper “de gelukkige God”. God is gelukkig omdat Hij van de afloop van het wereldgebeuren zeker is en met elk schepsel tot Zijn doel zal komen.

Wat gelovigen mogen doen

In zijn tweede brief zegt Paulus, hoe gelovigen het goede nieuws van de heerlijkheid van de gelukkige God mogen doorgeven en wat ze daarbij in gedachten moeten houden. De apostel schrijft:

“Schaam je dus niet voor het getuigenis van onze Heer, noch voor mij, zijn gevangene, maar lijd verdrukking met het evangelie, naar [de] kracht van God” (2Tim.1:8)

“Houd Jezus Christus in herinnering als uit [de] doden opgewekt, uit het geslacht van David, naar mijn evangelie” (2Tim.2:8)

Voor goed nieuws hoeft niemand zich te schamen, maar Paulus geeft voor zijn opdracht nog een extra reden aan: “Want God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht en liefde en bezonnenheid” (2 Tim.1:7). Wie zich door tegenstanders van die boodschap heeft laten intimideren en daarom aarzelt om Gods woord opnieuw door te geven, mag de genadegave van het geloof aanwakkeren en God vragen om nieuwe vrijmoedigheid (2 Tim.1:5-7).

Aan het feit dat Jezus was opgestaan twijfelde Timotheüs beslist niet, vanwege dat geloof was hij immers een christen. Maar Paulus droeg zijn leerling op, om de opgestane Messias in de hemel in herinnering te houden (2 Tim.2:8), de levende Heer die hem voor de strijd had aangeworven (vgl. 2 Tim.2:4) en Die voor al zijn behoeften bleef zorgen. Hem moest Timotheüs als een “goed soldaat” behagen. De opgestane Messias zal aan het eind van de wedren de erekrans uitreiken mits de “renner” zich aan de spelregels heeft gehouden (2 Tim.2:5). Hij zal de zwoegende “landbouwer” die ploegt en zaait als eerste voeden met zijn Woord en Geest (2 Tim.2:6).

Wie het goede nieuws van God doorgeeft, mag zich niet laten leiden door de verlangens en de gevoeligheden van de hoorders. Wie dát doet, zal het spoor van de waarheid verlaten en het gehoor van zijn publiek gaan strelen (2 Tim.4:3-4). Hij zal zich aansluiten bij “allen uit Asia”, die zich van Paulus hebben afgewend (2 Tim.1:15). Wie het goede nieuws mag doorgeven moet naar de opgestane Heer blijven opzien (Gal.1:10, 1 Thess.2:4).

De toevoeging “uit het geslacht van David” verwijst naar de koning van Israël, die van God de belofte had gekregen dat hij de voorvader van de Messias zou worden. David voerde zijn mannen aan in de strijd. Hij beloofde zijn trouwe volgelingen rijk toen hij over heel Israël

koning was geworden. En hij was een profeet, die Israël mocht voeden met woorden van God. Davids Zoon zal voor Zijn dienaren niet minder, maar nog veel méér doen dan koning David voor zijn volk heeft gedaan.

Leven en onvergankelijkheid

In zijn laatste brief schrijft Paulus dat God ons heeft behouden en geroepen met een heilige roeping, “niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en [de] genade die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden van de eeuwen”, maar die nu is geopenbaard door:

*“de verschijning van onze Heiland Christus Jezus, die de dood te niet gedaan en **leven en onvergankelijkheid aan het licht gebracht heeft door het evangelie**” (2Tim.1:10)*

De genade die God “vóór de tijden van de eeuwen” aan gelovigen heeft gegeven¹ is nú geopenbaard. De tijdsaanduiding “nu” heeft betrekking op de opstanding van Christus uit de doden, waarvan Timotheüs had gehoord. Omdat Christus op de Paasmorgen het graf heeft verlaten en is bekleed met onvergankelijkheid, is de dood “van zijn kracht beroofd”. “Wij weten, dat Christus, nu Hij uit de doden is opgewekt, niet meer sterft: de dood heerst niet meer over Hem” (Rom.6:9). Voor “te niet doen” gebruikt Paulus in 2 Tim.1:10 het Griekse werkwoord *katargeoo*, dat “buiten werking stellen” of “afschaffen” betekent. Hij gebruikte dit woord ook in Rom.6:6, 1 Kor.15:26, Efe.2:15, Heb.2:14 en Heb.9:26.

De opstanding van Christus uit de doden is de eerste stap van een proces dat uiteindelijk tot afschaffing van de dood zal leiden. “Christus is opgewekt uit de doden, als **Eersteling** van hen die ontslapen zijn” (1 Kor.15:20). Voor Hem persoonlijk is de dood definitief afgeschaft, Hij kan niet meer sterven (Rom.6:9, Fil.3:20-21). Bij Zijn komst zal Hij “wie van Hem zijn” levend maken, dus alle gelovigen (1 Kor.15:23). Vanaf dat moment zullen die niet langer een lichaam van vernedering bezitten, maar net als Hij een lichaam van heerlijkheid (Fil.3:21, Kol.3:4, 1 Thess.4:13-18, 1 Joh.3:2). Ook voor hen zal dan de dood zijn afgeschaft en zijn verslonden tot overwinning (1 Kor.15:51-54). Stap twee van het proces is dan voltooid.

De dood is dan echter nog niet helemaal afgeschaft. Want Christus zal met de Zijnen als Koning heersen (1 Kor.15:25, 2 Tim.2:11-12). Om die heerschappij te laten beginnen, moeten de Zijnen eerst worden bekleed met onvergankelijkheid (1 Kor.15:50 e.v). Tijdens die regering zal Hij iedere overheid en macht en kracht die zich tegen God verzet, te niet doen (1 Kor.15:24-25). Als **laatste** vijand wordt de dood te niet gedaan (1 Kor.15:26). In Gods hele schepping zal er dan geen dood meer zijn, geen eerste en ook geen tweede. Wanneer de dood te niet gedaan is, zullen allen leven (vgl. 1 Kor.15:22). Pas wanneer dat doel is bereikt, zal Christus het koningschap aan zijn Vader overdragen, en vanaf dat

---

¹ Door Zich dit in Zijn heilsplan voor te nemen.

moment zal God “alles zijn in allen” (1 Kor.15:28). Met de levendmaking van allen is de dood afgeschaft en is stap drie van Gods heilsplan voltooid.

In de toekomst zal de Messias de hele schepping uit de slavernij aan de vergankelijkheid bevrijden. De “zonen Gods” zijn de eersten die bevrijd worden (Rom.8:19-21). De rest van de schepping zal pas later in de verlossing mogen delen, bij het in 1 Kor.15:24 genoemde “einde” (Rom.8:18-25).

Samenvatting

1. In zijn eerste brief aan Timotheüs schrijft Paulus over “het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God”, dat hem is toevertrouwd (1 Tim.1:11).

2. Uit deze brief en uit de tweede brief die de apostel aan zijn leerling schreef blijkt, dat God gelukkig is omdat Hij met al het geschapene tot Zijn doel zal komen. Zijn heerlijkheid zal zichtbaar worden.

3. Die heerlijkheid houdt in, dat er in de hele schepping uiteindelijk geen zonde meer zal zijn – niet omdat kwaaddoeners zichzelf zullen veranderen maar omdat God hen zal veranderen, door Zijn genade (1 Tim.1:3-11).

4. Paulus noemt zich de “voornaamste van de zondaren”, dus de ergste zondaar. Toch werd hij op een wonderlijke manier gered. Die redding was een “voorbeeld” voor wie na hem zouden gaan geloven. Als de ergste zondaar door God kon worden gered, is er hoop voor iedereen (1 Tim.1:12-17).

5. Paulus schrijft, dat God wil dat “alle mensen behouden worden en tot erkentis van de waarheid komen” (1 Tim.2:3-4). Omdat er één God is, die alles in Zijn hand heeft, zal dat einddoel van de wereldgeschiedenis beslist worden bereikt. De éne Middelaar tussen God en mensen, de mens Christus Jezus, heeft zichzelf gegeven “tot een losprijs voor allen” (1 Tim.2:5-7).

6. God heeft in deze wereld een groep mensen die Hij als Zijn kinderen en dienaren beschouwt. Dat “huis” fungeert als “zuil” en “fundament” van de waarheid (1 Tim.3:15). De waarheid dat er “één God is en één Middelaar tussen God en mensen, die zich heeft gegeven tot een losprijs voor allen”, wordt door dat “huis” hoog gehouden, zoals een zuil of een sokkel een standbeeld omhoog houdt.

7. Zolang de tegenwoordige duistere eeuw voortduurt en de Messias nog niet terug gekomen is, zal God het “pand” dat Hij aan Paulus heeft toevertrouwd, het evangelie van Zijn toekomstige heerlijkheid, bewaren (1 Tim.6:20, 2 Tim.1:12 en 14). Het licht dat de

Almachtige door “de voornaamste van de zondaren” heeft ontstoken, zal altijd ergens blijven schijnen.

8. Op Gods tijd zal de Messias naar de aarde worden gezonden. Hij is “het Beeld van de onzichtbare God”. In Hem zal de Schepper, “de gelukkige en enige Heerser, de Koning der koningen en Heer der heren” Zich openbaren (1 Tim.6:13-16). Gods heerlijkheid zal zichtbaar worden in Christus en in de gelovigen die met Hem worden geopenbaard in heerlijkheid (Kol.3:4).

9. Voor het goede nieuws van de heerlijkheid van de gelukkige God mogen gelovigen zich niet schamen (2 Tim.1:8). In het verkondigen van die boodschap moeten ze niet streven naar het behagen van hun aardse publiek, maar van de opgestane Heer in de hemel (2 Tim.2:1-13).

10. In de Eersteling heeft de Schepper het einddoel voor de hele schepping al bereikt. De opgestane Messias schaft de dood af en brengt onvergankelijk leven aan het licht (2 Tim.1:10).

Om verder te lezen

Bultema, H. (1922) *Het wettig gebruik der wet* (1 Tim.1:8). Muskegon: Bereer.

----- (1976) *Chains of Gold*. Brief Notes on the Pastoral Epistles. Grand Rapids: Grace Publications

Eberle, R. *Der glückselige Gott*. Ein Gang durch den 1. Timotheusbrief. Document op eberle.de.

Hough, D. *The Evangel of the Glory of the Happy God* (1 Timothy 1:5-11). Almont: Saviour of All Fellowship.

Pilkington, C.L. (2009) *The Church in Ruins*. Brief Thoughts on II Timothy, Paul’s Last Letter to the Church. Windber: Bible Student’s Press.

Toit, S.J. du (1880) *Een sprekend portret van de laatste dagen*, in duidelijke trekken geteekend door den apostel Paulus in 2 Tim.III:1-9: verklaard en op onzen tijd toegepast. Paarl: F.du Toit & Co.

Welch, C.H. (1956) *Signs of the Times*. An Examination of the Prophecies of 1 Timothy 4, and 2 Timothy 3, Concerning the Closing Days of the Dispensation of the Mystery. London: Berean Publishing Trust.

* * * * *